

Tidens Krav
GRUNNLAGT 1906Sjefredaktør: Tore Dyrnes
Nyhetsredaktør: Bent Botten
Politisk redaktør: Åge A. Olsen
Vaktsjef denne utgave: Leif Harberg

Vi er i hvert fall mange på Nordmøre som husker alle de gangene det gamle helseforetaket «skjøtet på» med de faglige argumentene som passet sterke politiske krefter i Molde.

ARILD MYHRE

Førjulsgave

■ ■ I år kommer jula tidlig til Nordmøre. Lørdag 1. desember blir det gratis å kjøre Krifast. Da vil det ha gått 7.470 dager siden den første bilen kjørte gjennom Freifjordtunnelen den 19. juni 1992.

■ ■ Hvert døgn passerer det i gjennomsnitt cirka 3.500 kjøretøy gjennom bomstasjonen på Bergsøya. Når bommen fjernes, vil det være innbetalt godt over 1.600 millioner kroner i bompenger.

■ ■ Krifast var en milepæl i Nordmøres historie, og vil for alltid bli stående i historiebøkene som den dagen Kristiansund fikk sin fastlandsforbindelse og slik gjorde Fastlands-Norge noen kvadratkilometer større.

■ ■ Betydningen av sambandet kan ikke overvurderes. For oljeselskapet Shell var det avgjørende at byen fikk en heldøgns åpen forbindelse da de valgte å legge driftsorganisasjonen for Draugen til Kristiansund. Den etableringen var en viktig brikke i det som har utviklet seg til å bli regionens viktigste næring.

■ ■ Vi vet at bompenger har en avvisnings-effekt. Hvor stor den har vært for Krifasts vedkommende, får vi først vite når bommen er borte. Erfaringene tilsier at vi vil få en engangsvekst på opp mot 50 prosent. Det vil i så fall bety at antall kjøretøy i snitt per døgn vil passere 5.000 med god margin.

■ ■ Fjerningen av bommen vil binde Nordmøre tettere sammen. Det vil utvilsomt utvide og forsterke ytre Nordmøre som et felles bo- og arbeidsmarked. Straumsnes- og Aspøya-området er allerede det området i Tingvoll med størst vekstkraft. Vi er overbevist om at denne utviklingen vil bli forsterket etter 1. desember. Det samme gjelder for de deler av Gjemnes som ligger nærmest nordmørsbyen.

■ ■ Men også for indre Nordmøre vil fjerningen av bommen bety at Kristiansund blir mer attraktiv både som handels- og opplevelsesby, og som kommunikasjonsknutepunkt. Når rullebanen på Kvernberget nå er utvidet, vil fjerningen av bommen gi gode muligheter for både nye ruter og en vekst i passasjertallet.

■ ■ For byen gjelder det å kjenne sin besøkelsestid. Et besøk i nordmørsbyen må skape gode følelser. Byen må levere mer enn det de som besøker oss, forventer. Her kan alle bidra med den åpenhet og raushet som Kristiansund er kjent for. Fjerningen av krifastbommen må gi inspirasjon og kraft til å skape en spennende og levende by som er attraktiv for alle. I et slikt perspektiv er det viktig at opera- og kulturhuset blir realisert. Det vil være et hus for hele regionen.

Ikke blant de syv: Nye Molde sjukehus er ikke nevnt blant de syv alternativene helseforetaket ønsker å gå videre med. Det har utløst storpolitiske analyser og svartsyn i Molde.

Paranoiaen rår

Når det er moldenserne tur til å bli rammet av paranoia, er tiden inne for refleksjon.

I de ti årene jeg har fulgt sykehus-saken er det ikke måte på hvilke skjulte agendaer «Molde-mafiaen» har blitt tillagt for å tilrane seg fremtidas sykehus på vår bekostning.

I Molde har det aller meste blitt avvist som konspirasjonsteorier og paranoia. Der har det vært argumentert med at alle utredninger og prosesser har vært ryddige og riktige. Problemet har vært nordmøringer, og især krigerske kristiansundere, som ikke har villet godta konklusjonene.

Onsdag ble sykehusutredning nummer ørtten lagt frem i Ålesund. Den har fått Molde-ordføreren til å se så sterke krefter i sving at det slo meg at nå er rollene byttet helt om.

RICHARD Nergaard er politisk redaktør i Romsdals Budstikke. Han er en dyktig, tvers gjennomhyggelig og hjelpsom kollega som har fulgt sykehussaken i en årrekke. Vi er ikke enige i alt, for å si det sånn, men er desto nøyer med å vise hverandre vennlighet og respekt.

«Nye Molde skrinlagt» konkluderte Richard med på Rbnett onsdag. Nye Molde sjukehus på Eikrem er ikke blant alternativene toppsjef Astrid Eidsvik ønsker å gå videre med til styret. Det betyr ikke at Eikrem er ute. Hvis styret vil, kan planene med noen modifikasjoner fremmes som fellessykehus bynært Molde. Men det betyr nok at tida har løpt fra å bruke nærmere tre milliarder kroner på et nytt lokalsykehus bare for Romsdal, slik moldenserne insisterer på at det er ment som.

Eidsvik er som sunnmøringer flest, hun vil ha mer for pengene, samtidig som hun neppe finner fire milliarder til et fullblods fellessykehus. St. Olav har tømt krybben. Nå skal det bites om restene, som

SYKEHUSBLOGG

ARILD MYHRE
JOURNALIST

kan vise seg bare å rekke til en trinnsvis utbygging av et nøkternt akuttssykehus i en av byene.

ETTER pressekonferansen ga RB-redaktøren meg en dyster analyse – for Molde. Den ble gjentatt på lederplass i Romsdals Budstikke i går:

«Hvem tror at Regjeringen vil velge en løsning som innebærer at Regjeringen går inn i et valgår med å legge ned akuttberedskapen og fødetilbudet i Ap-bastionen Kristiansund»? skriver RB.

Molde-ordfører Torgeir Dahl følger opp det retoriske spørsmålet på nyhetsplass:

«Det kan være et politisk ønske om en bestemt løsning. Og så skjøter helseforetaket på med faglige argumenter som støtter oppunder den politiske løsningen», sier han.

Det minner i grunnen litt om munnhellet «på seg selv kjenner man andre». Vi er i hvert fall mange på Nordmøre som husker alle de gangene det gamle helseforetaket «skjøtet på» med de faglige argumentene som passet sterke politiske krefter i Molde.

Geografien, kommunikasjonene og den anstrengte økonomien kan tale for en akuttssykehusutbygging i Kristiansund. Men skulle pendelen svinge fra Molde i den ene utredningen til Kristiansund i den neste, tror jeg man finner forklaringen andre steder enn bak en pult i Helse- og omsorgsdepartementet.

Forklaringen vil i så fall være at det gamle helseforetaket droppet å ta med Møreaksen i sine utredninger, at man aldri så noe rekrutteringsproblem med to små sykehus (annet enn i Kristiansund) og at man i tillegg brukte 60 millioner kroner på å planlegge et sykehus,

til tross for at alle visste at foretaket ikke hadde økonomi til å bygge det.

FINNES DET reelle alternativer til å kåre en vinner og en taper, slik et valg av akuttssykehus nødvendigvis innebærer?

● Man kan foreslå et «nullalternativet light», men det vil bety at stadig mer av sykehustilbudet vårt blir flyttet til Ålesund. Ikke bare fordi driftige sunnmøringer ønsker det, men fordi arbeidsmarkedet for helsepersonell virker slik. De største fagmiljøene trekker til seg de dyktigste, og så følger de kvalitetsbevisste pasientene etter.

● En ny type løsning (3a) kan være å bygge et mindre akuttssykehus mellom byene og beholde fremtidens hovedvirksomhet – poliklinikker og dagtilbud – som satellitter i begge bysentrum. Det kan samle og slik opprettholde fagmiljøene våre og gi 110.000 mennesker det lokale helsetilbudet de fortjener.

● En tredje løsning som nå kan bli nærmere utredet, er å legge det somatiske akuttssykehuset til Kristiansund og sentralisere den sykehusbaserte psykiatrien til Molde. Om det i så fall blir mer et politisk kompromiss enn et faglig godt løsningsalternativ, gjenstår å se.

De to siste løsningene innebærer uansett at moldenserne er nødt til å gjøre noe de ikke har vært vant med i forhold til Nordmøre, nemlig å fire. Blir først Romsdal og Nordmøre enige, vil vi se den regjering – rød eller blå – som fortsatt nekter å bla opp det helseforetaket mangler for å etablere et fremtidsrettet spesialisthelsetilbud nord for Romsdalsfjorden.

Lar vi derimot lokalpolitikerne våre fortsette som nå – stikke hodet i sanden og sanke stemmer på å insistere på fire fullverdige sykehus – er jeg overbevist om at det blir oss velgere som til slutt må ta regningen. I form av et sviktende lokalsykehustilbud.

85 DAGER
IGJEN